

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Protestantismul la o mare răspântie

Noul spirit care animă Germania își exercită puterile de prefacere și în sânul protestantismului german.

Până la instaurarea noului regim protestantismul german era împărțit în nu mai puțin de 28 de biserici, pentru fiecare stat din Germania una sau două sau trei. Iar între ele absolut nici o legătură sistematică în ce privește organizația și viața bisericească în genere. Starea aceasta era moștenită de dinainte de război, de când principele sau regele fiecărui stat era summus episcopus al bisericești din acel stat. Schimbarea organizației, imediat după război, nu s'a putut referi la alt punct principal decât la acela al autonomizării de stat, dându-se puterea unor corporații alese de jos în sus. Cu toate că s'a încercat și realizarea marelui și doritei uniri bisericești a tuturor acestor biserici, ceasul ei nu sosise. Deosebirea de tot felul ridicau în conștiințele atât de individualiste ale protestanților pedeci insurmontabile. «Ceasul unei fapte așa de mari, — spunea melancolic profesorul dela Breslau Dr. Hans Georg Haack în Die evangelische Kirche Deutschlands in der Gegenwart, 1929 pg. 47, — n'a sosit și poate nu va sosi niciodată».

Dar ceea ce aproape nu se credea realizabil, s'a împlinit acum cu o repeziune uimitoare. La câteva luni abia după ajungerea lui Hitler la cârmă, bisericile protestante ale Germaniei se constituiesc în biserica cea una a Reichului, desăvârșindu-se și sub acest raport unitatea Germaniei. În constituția ce se dă acestei biserici se prevede că ea va da tuturor bisericilor cari stau sub ea (die Landeskirchen), legi unitare în limita permisă de măr-

turisirile lor de credință. Corporațiile cari conduc biserica acum nu mai sunt atât de multe, nu mai au un rol atât de important și nu mai provin atât de exclusiv de jos.

Nu mai au un rol atât de mare pentru că primește atribuții mult mai largi episcopului. Și aci este al doilea și pentru noi, ca ortodocși, cel mai important punct nou de orientare în protestantismul german.

Până acum titlul de episcop nu-l aveau decât câteva și anume cele mai mici dintre bisericile protestante germane. Multe, între cari și cea mai mare, cea a Prusiei, aveau titlul de superintendent.

S'au purtat după război discuții pasionate în corporațiile și congresele protestante germane pentru înlocuirea titlului de superintendent cu cel de episcop. Sinodul general al bisericii din Prusia l-a respins ultimată în 1926, cu toate argumentele puternice pe cari le aduceau mai ales partizanii curentului ecumenic și înalt-bisericesc. Totuși se simțea că chestiunea nu e definitiv clasă.

Vedem acum ce ușor s'a impus titlul de episcop.

Toată biserica Reichului e condusă de un episcop al Reichului alături de un ministeriu spiritual și de sinodul național care e convocat odată pe an de episcop.

Dar titlul de episcop nu s'a adoptat numai pentru biserica unitară, ci și de bisericile parțiale (Landeskirchen). Acum de curând biserica Prusiei și-a dat o nouă lege de organizare prin care superintendentul general e înlocuit cu episcopul țării și se mai înființează încă 10 episcopate.

Concepția de viață atât de entuziast propagată și acceptată azi de toată Germania, concepție care restabilește cu motivări noi cultul autorității, depășind disolvanta eroare a individualismului, a făcut să se primească atât de repede un titlu care înainte era respins pe motiv că se introduce în protestantism iarăși elementul clerical. Germania, care a sfârșit prin Luther cea dintâi mistica principiului ierarhic, se întoarce azi cu dorințe răscolite din adâncurile veritabile ale ființei omenești spre pilastrii cari susțin etern societățile omenești. Ce este noua dogmă totalitară, în virtutea căreia individul conține numai ca parte deplin atașată națiunii, trăind pentru ea, dacă nu cea mai radicală — și desigur, minus oarecare exagerare, cea mai justă — repudiere a disolvantului individualism egoist? Dacă-i așa ce e mai firesc decât să vedem Germania actuală îndreptându-se și pe teren bisericesc spre o cât mai deplină atașare a individului totalității bisericii și persoanelor cari o reprezintă, organelor ei? De aceea titlul de episcop nu s'a adoptat numai ca un nou nume, echivalent cu al superintendentului, ci ca o instituție ce cuprinde și garantează mai multă autoritate. De fapt episcopului spre deosebire de superintendent, i se prevăd în constituția cea nouă atribuții largi cari merg uneori nu numai până la împărți puterea bisericească cu corporațiile, dar i se acordă un rol de «Führer».

Dar ne întrebăm noi: Se va satisface oare puternica dorință germană după autoritate numai cu o instituție care n'are în realitate o temelie mai adâncă decât pământul, oricât ar vrea titlul să sugereze o astfel de temelie? O instituție fără ungeră divină, așezată numai de voia omenească — fie această voie a unuia sau a tuturor, pentru că în fond nu-i o prea mare deosebire — va inspira ea cu adevărat autoritate? Nu vor începe în

curând iarăși desbinările și rătăcirile singulare?

Reformatorii au fost consecvenți cu ei înșiși. Afirmând dogma individualismului au frânt însăși coloana vertebrală a ierarhiei: i-au luat suportul divin, au negat taina hirotoniei. Cine vrea să se întoarcă la autoritate, dacă vrea să fie consecvent, dacă nu vrea să se frământă între doi poli, să meargă până la capăt: s'o fixeze pe temelia care se prelungește până în Dumnezeuirea nemărginită, pe temelia tainei hirotoniei. Altfel toată strădania e un joc de copil care înalță castele plâpânde dărâmate la cea mai ușoară atingere; un joc în care dai păpușilor nume de lucruri reale.

E acelaș caz ca și cu încercările pasionate ale unor cercuri protestante (Die hochkirchliche Bewegung) de-a introduce ceremonii liturgice la adunările lor. Atâta timp cât ele nu se întemeiază pe prezența trupului lui Hristos, cât nu sânt iradierile ei, vehiculul puterilor cari se împărtășesc credincioșilor din ea, — n'au valoare mai mare ca orice lucru omeneșc făcut cu intenție bună, dar putând fi înlocuit cu altul de-o intenție eventual și mai bună.

Protestantismul a făcut o mică mișcare înainte spre coborârea puterilor dumnezeiești în comunitățile lor; sau mai bine zis se tot frământă pentru a se mișca dar li-e teamă. Să facă un pas hotărât, unul singur: recunoască hirotonia ca taină și-au ieșit din neliniște și din cadrul dorințelor nerealizate. E momentul care le pompează mai multă putere pentru acest pas. Nu se cere altceva decât să traducă în instituția concretă a tainei hirotoniei concepția despre originea divină a autorității din mentalitatea care a pus stăpânire pe Germania.

Făcând acest pas, unirea bisericilor creștine întră în stadiul lucrurilor realizabile. Dr. D. Stăniloae.

* FOIȘOARA *

Teosofia și gnoza

II

Aceasta e conștiința cosmosofică și-și arogă pe nedrept numele de teosofie și de antroposofie. Conștiința aceasta nu vrea să cunoască nici pe Dumnezeu, nici pe om, nici personalitatea, ci numai cosmicul impersonal identic cu divinul impersonal. Nu există limite ierarhice, granițe, distanțe, și prin urmare nu există nici integralitate pentru nici o ființă de pe lume; totul e amestecat, totul e în toate și trece prin toate. Aici reafirmăm vechea conștiință a hindușilor, ea adapă conștiința teosofică. Adevărul mistic al unității, al adâncimii lumii spirituale aici e naturalizat și vulgarizat.

Teosofia e silită să nege valoarea veșnică a sufletului individual; ea nu poate recunoaște semnificația absolută a numelui „om”.

Ea nu crede în revelația creștină a personalității, ci rămâne într-o perioadă antecreștină. Și chiar Steineru care vorbește

bucuros de acțiunea lui Hristos, de epoca fără sfârșit ce-i poartă chipul Lui, nu cunoaște revelația aceasta. Creștinismul e personalist; pentru el orice ființă constituie o personalitate. Doctrina antroposofică despre „Eu”-l spiritual nu-i o doctrină a personalității. Acest „ego” e cu totul impersonal, el se formează din corpuri ce fac parte din alte planuri și apoi se desface de ele. Personalitatea omenească nu-i decât o coesiune trecătoare. Un colectivism interesant e caracteristic teosofiei; ea crede cumva într'un comunism antiierarhic al ființii. Chipul omeneșc s'a întuneat și s'a îmbucătățit de rău fără sfârșit al lumilor. Pentru aceea conștiința teosofică nu cunoaște taina dragostei creștine, dupăcum nici religia și filosofia hindușilor la fel n'o cunosc.

Taina dragostii e taina personalității, pătrunderea în identitatea unică a unui alt om neînstare să se reînnoiască, e viziunea chipului său în Dumnezeu. Numai subiectul iubitor poate contempla fața (chipul) iubitorului. Chipul omului e veșnic deformat și ascuns pentru cel care nu iubește. Numai prin dragoste putem vedea frumusețea chipului omeneșc. Dragostea nu-i adevărarea identității, descoperirea unuia și ace-

luiăș principiu în mine și în altul, *tat twam asi*, cum spune conștiința religioasă a Indiei. Dacă „eu” și „tu” nu suntem decât una, atunci dragostea mea față de tine nu-i decât o dragoste față de mine însumi. Nu mai există unul și celalalt. Subiectul iubitor și dragostea lui implică totdeauna pe celalalt, implică ieșirea din sine spre un altul, taina unirii a două ființe ce se bucură de un acelaș lucru deosebit și independent. Chipul veșnic și absolut al dragostei ni-e dat în Treimea dumnezească și nu-l aflăm nici în monoteism, nici în panteism așa abstracte cum sunt. La dreptul vorbind, teosofia neagă pe „eu” și pe „tu”. Ori dragostea e totdeauna o raportare a unei personalități către alta. Dacă nu există personalitate, nu poate exista nici dragoste. Nemurirea, învierea, veșnicia personalității, sunt tot revendicări ale dragostei, afirmări ale ființei pe care o iubești în Domnul, adevărat veșnic.

E evident că pentru conștiința teosofică ce profesează adunarea și desfacerea cosmică a personalității, compusă și nestatornică, — pentru ea personalitatea nu se poate bucura de atributul veșniciei. Personalitatea, dragostea și nemurirea sunt unite și legate indisolubil în trăirea spiri-

tuală. Dragostea are un înțeles veșnic dacă e îndreptată spre ființa veșnică și dacă afirmă această veșnicie cu toată tăria sa. Taina unicității, a ceea ce nu se poate repeta, e străină și neexistentă pentru teosofie, ca și pentru conștiința religioasă a Indiei. Teosofia crede că totul se reproduce, se înmulțește. Personalitatea unică a lui Isus Hristos nu există. Hristos s'a reîntrupat în repetate rânduri. Omul și pământul sunt supuși acelorași peregrinări repetate. Nu există un eveniment unic în istorie, care să-și aibă, din acest motiv, înțelesul său unic. Înțelesul și individualitatea istoriei sunt legate totuși de această unicitate (particularitate) a evenimentelor sale și, mai întâi de toate, de venirea lui Hristos. Intregă viața spirituală și concretă se bazează tocmai pe unicitatea aceasta. Conștiința pre-creștină a hindușilor, ca și teosofia, nu văd personalitatea și nu înțeleg istoria, tocmai pentru că neagă acest fapt esențial.

Teosofia nu vrea să vadă sfârșitul, veșnicia dumnezească, ce dă un sens la tot ce-i unic și personal. Negarea scopului divin, a sfârșitului absolut e strâns legată de tăgăduirea misterului absolut. Misterul ne împlântă în absolutul dumnezeesc. Tă-

Asociațiunea la Brașov

— Participarea Suveranului. — Serviciul divin. — Deschiderea adunării generale. — Salutul bisericii noastre. — Discursul Suveranului. — Cortegiul etnografic. — Scrisoarea fostului președinte V. Goldiș. — Număr festiv al Gazetei Transilvaniei. —

Intrunirea anuală, ținută în 8 Septembrie și zilele următoare la Brașov, cu participarea M. Sale Regelui Carol II, a fost un eveniment din cele mai însemnate în viața culturală a neamului.

Bătrâna cetate de cultură veche românească, unde se adăpostesc veștite școale și străvechi biserici ortodoxe, a organizat o serie de strălucite festivități pentru anul când Asociațiunea culturală își serbează 72 ani de rodnică activitate, și când ea se întrunea a patra oară în acest oraș.

Serviciul divin *

În biserica Sf. Adormiri din Brașov-cetate, P. S. Sa Arhiepiscopul Vasile, înconjurat de un imponent sobor de preoți, a celebrat sfânta liturgie, în cursul căreia a hirotonit întru diacon pe absolventul Academiei noastre teologice, Traian Ciocănelea. Răspunsurile liturgice le-a dat bine disciplinatul cor mixt al acestei biserici.

La slujba dumnezească a luat parte un însemnat număr de membri ai Asociațiunii, în frunte cu domniile miniștrilor aflați în Brașov și membrii comitetului central.

La sfârșitul sfintei liturgii, P. S. Sa a rostit o remarcabilă cuvântare, alcătuită anume pentru pătura intelectuală a credincioșilor noștri, ascultată de mulțimea credincioșilor cu deosebită luare aminte.

P. S. Sa a oficiat apoi un Tedeum, implorând ajutorul Cerului asupra lucrărilor Asociațiunii.

În fine, a oficiat un parastas solemn pentru odihna sufletelor răposaților foști președinți ai „Astrei”.

Sedința I

După terminarea serviciului divin, publicul s'a dus în sala cea mare a teatrului „Astra”. Spațioasa sală era tixită de un ales și numeros public din toate părțile Ardealului.

Preoțimea noastră, cu deosebire din Țara Bârsei, era bine reprezentată în frunte cu protoereii.

La ora 12 din zi, *Maiestatea Sa Regele Carol II* își face aparițiunea în

* Aproape toate ziarele din Capitală au raportat în mod eronat despre serviciul divin dela biserica Sf. Adormiri din Brașov-Cetate, spunând «serviciul religios a fost oficiat de episcopul Niculescu al Lugojului, asistat de doi arhiepiscopi dela metropoli din Sibiu... Mai multă seriozitate, iubii confrăți!

sală urmat de membrii comitetului central, în frunte cu dnul președinte Iuliu Moldovan și dnii miniștri D. Gusti, V. Nițescu, E. Hațeganu și V. Tilea. *Maiestatea Sa* a fost îndelung ovaționat din partea asistenței.

Maiestatea Sa, ocupând fotoliul prezidențial, președintele Iuliu Moldovan citește discursul inaugural, arătând misiunea din trecut și cea de viitor a „Astrei” și mulțumește *Majestății Sale* pentru bunăvoința și viul interes ce-l arată față de vechea noastră instituție culturală.

Dnul ministru al instrucțiunii și al cultelor, D. Gusti, salută adunarea și promite, în numele înaltului guvern, tot sprijinul vechei instituții culturale.

A urmat salutul bisericii noastre ortodoxe, rostit de P. S. Sa arhiepiscopul vicar Vasile dela Sibiu, care aducând binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae asupra lucrărilor adunării, a zis următoarele:

Sire,
Domnule Președinte,
Domnilor Miniștri,
Onor. adunare generală!

Aduc salutul Bisericii Ortodoxe din Ardeal, cu binecuvântările I. P. S. Mitropolit Nicolae, acestei instituții generale, și regretul sincer al I. P. S. Sale, că de astădată, prin forța împrejurărilor, numai cu sufletul poate participa la actul solemn al deschiderii adunării și la festivitățile culturale organizate cu acest prilej, sub înaltul patronaj al Maiestății Voastre.

*Aderența sufletească a Bisericii române pentru «Astra», este deja o conștiință și o tradiție. Pornită la drum dela înființare, acum 72 de ani, cu conlucrarea și binecuvântarea înalților noștri prelați bisericestii, a rămas statornic în dragostea acestora și a clerului român. Și, poate, nu e lipsă de modestie, dacă afirm, că *puterea de extindere și de pătrundere a «Astrei» de astăzi este în trecut, în ima mulțimilor în proporția muncii desintereșate a slujbașilor bisericii: preoți și învățători confesionali, și este în bună parte și meritul acestora, pe lângă al zeloșilor conducători după vremuri, că a ajuns în viața sufletească a satelor un factor general de cultură și de înaltă moralitate socială.**

Dar nici astăzi, când activitatea «Astrei» se mișcă pe un plan de acțiune mai vast, înglobând elitele intelectuale

ale Ardealului, n'a încetat rolul preoțimii ca ferment valoros de muncă anonimă în propaganda culturală și fără îndoială, preoții își vor păstra cu sfințenie această calitate, câtă vreme imperatiile sufletești românesc profund creștin vor dicta și direcționa mersul culturalizării maselor poporului.

Faptul, că Maiestatea Voastră Vă scoborâți din înălțimea tronului să prezidați adunările generale ale «Astrei», aruncă un reflex din purpura maiestății regale peste această asociație de cultură a poporului, și sporindu-ne elanul pentru idealul cultural al neamului, ne dispune să oferim cu entuziasm pentru realizarea lui munca și viața, sub comanda «Regelui Culturii».

Dumnezeu să binecuvinteze glorioasa domnie a Maiestății Voastre și mult folositoarea activitate a Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român!

În numele bisericii gr.-cat. vorbește P. S. Sa episcopul Al. Niculescu din Lugoj.

Di Sextil Pușcariu salută adunarea în numele Academiei Române, dl Iuliu Hațegan în numele universității „Regele Ferdinand” din Cluj, primarul orașului Brașov, dl Voicu, în numele brașovenilor, și dl Căliman în numele despărțământului Brașov.

Terminându-se cuvântările, Majestatea Sa rostește următorul discurs, ascultat de cei prezenți în picioare:

Am venit cu o vie bucurie la această sedință festivă a congresului anual al Asociației „Astra”. Am venit din imboldul sufletesc care mă împoteaște să spre mișcările culturale puternice ale acestei țări, dar am venit mai ales cu o deosebită bucurie la această adunare generală a vechei Asociațiuni ardelenice, de oarece am constatat cu nespusă mulțumire că ea a priceput ce este în ziua de astăzi o problemă culturală.

Au trecut vremurile când cultura însemna, pur și simplu, o răspândire a cărții și o întrunire de coruri și cântece.

„Astra” a înțeles, perfect de bine că astăzi cultura înseamnă un tot, în care intră — dacă aș putea întrebuița expresiunea — cultura integrală a unui neam.

Astăzi, când neamul nostru are fericirea de a fi unit în același mănunchi, opera culturală este poate cea mai însemnată înfăptuire, căci ea este chezașia supremă a menținerii neamului nostru.

Privind îndărăt asupra istoriei, oricât ar fi strălucit neamurile, prin însușirile lor vitejești și războinice — și printre aceste neamuri suntem și noi — totuși, neamurile care au strălucit pe urma căror au rămas și astăzi încă urme, au fost acelea care au strălucit pe tărâmul culturii, al civilizației și progresului omenirii. (Aplauze puternice).

Privind în trecutul nostru, cred că avem datoria de a fi mândri de ceea ce a putut produce un popor hărăzit în fece zi de atâtea invaziuni și atâtea greutăți.

Astăzi când neamul nostru este independent și puternic — și la care văd cu bucurie atâtea îndemni și atâtea suflet avem datoria — Eu am convingerea — că vom putea sta într-o zi în capul națiunilor civilizate. (Aplauze puternice).

Imi aduc aminte din decursul călătoriilor pe care le-am făcut peste țări și mări, de un cuvânt al unuia dintre stăpânitorii indigeni ai Indiei, care, vorbind de vitalitatea deosebită a națiunii noastre, spunea: «Voi, acolo, în colțul vostru în loc neuzat, sunteți un popor al viitorului». Am acea credință și Eu, și cred că împreună cu asociațiile culturale vom putea duce poporul nostru acolo unde trebuie să fie dus. (Aplauze prelungite). Căci, pe deasupra sbuciumurilor, a certurilor și a lucrurilor urâte, care se întâlnesc zilnic în viață, este totuși ceva, care rămâne permanent viu și puternic, este poporul nostru (Aplauze furtunoase).

Deschizând adunarea generală a Asociației culturale «Astra», fac caldă urare ca ea să poată continua pe frumosul drum început, care duce la menținerea vie și întărirea veșnică a poporului nostru, pentru care veți bine merita dela Patrie. (Ovațiuni. Aplauze prelungite).

S'au ales apoi comisunile pentru examinarea raportului general al socotelilor și al înscrierilor de membri noi.

După sedința festivă, M. S. Regele a vizitat expoziția retrospectivă din sala bibliotecii „Astrei” și expoziția de vânătoare din sala camerei de comerț. La ora 1 jum. s'a dat un banchet la cercul militar unde a participat M. Sa Regele, dnii miniștri, precum și reprezentanții Astrei și ai autorităților locale. La toaste dl profesor Iuliu Moldovan a închinat în sănătatea M. S. Regelui.

Cortegiul etnografic

După banchet a avut loc în Piața Libertății un imponent cortegiu etnografic, unde au defilat și Șoimii Carpaților. Dintre carele alegorice s'au remarcat cele ale comunelor Săcele, Râșnov, Zărnești, Poiana-Mărului, Satou Nou și Stupini.

După defilarea carelor alegorice M. Sa Regele a plecat la Sinaia.

Sedința II-a

În ziua a doua a adunării generale, dl președinte Dr. I. Moldovan a citit scrisoarea primită dela dl Vasile Goldiș, fost președinte al Asociațiunii. Scrisoarea conține următoarele:

găduirea acestui mister ne scufundă în nesfârșitul procesului universal. Totul e strâns legat: personalitatea, unicitatea, veșnicia și misterul. Afirmarea misterului nu înseamnă agnosticism. În cunoaștere, e posibilă o mișcare nesfârșită spre adâncime. Dar orice gnoză (cunoaștere) ajunge la mister, ceea ce înseamnă că orice cunoaștere vine dela Dumnezeu. Ori Dumnezeu e o taină în care orice lucru și are scopul său.

Gnoza teosofică n'ajunge niciodată la Dumnezeu; ea e prea revărsată în lume, în evoluția cosmică. Ori își găsește lumea scopul său în Dumnezeu, ori dacă nu, lumea e fără sfârșit. Dacă lumea și are scopul său ultim în Dumnezeu, atunci ultimul răspuns își are rădăcina în mister, pe care trebuie să-l privești cu o reculegere religioasă. Dacă o lume e nesfârșită, atunci nu există nici o soluție, nici o taină ultimă, nici închinare religioasă. Teosofia, așa cum o aflăm exprimată în literatura ei populară, afirmă nesfârșitul lumii, nu scoate pe Dumnezeu ca pe o ieșire din ea, nu cunoaște taina, nu cunoaște decât secretul. Ori când se întredeschide secretul, nu vedem în el decât evoluții de lumi nesfârșite, îndum-

nezeire a lumii însăși. Nu există nici personalitate omenească, nici dumnezească, ci numai o divinitate cosmică impersonală și neutră. Gnoza teosofică nu vrea să cunoască antinomia conștiinții religioase, ci stabilește o continuitate evolutivă. Creștinismul e înainte de toate istoric, el eliberează cunoașterea lui Dumnezeu și a omului de jugul strivitor al nesfârșitului cosmic, afirmă existența unei singure origini, neșupus repeșirilor, pe care se bazează istoria, ceea ce deosebește de natură.

Teosofia nu cunoaște taina libertății. Libertatea, zicea ea, nu stă la temelia lumii. De aceea ea nici nu înțelege răul; ea îl privește numai sub unghi evolutiv. La începutul activității sale, Steiner a scris „Filosofia libertății”. Dar în cartea aceasta nu-i nici o libertate sau, mai curând, aceea de care-i vorba, nu-i decât produsul necesității. Omul ajunge la libertate în urma evoluției, dar el nu precede din libertate. Steiner nu cunoaște libertatea inițială. Simți în operele lui influența pe care o exercită asupra-i Haeckel și Max Stirner. Nici o carte teosofică nu menționează de altfel această libertate inițială. Spiritul uman e înălțat în evoluția cosmică; el se elibe-

rează prin ea, dar aceasta înseamnă tocmai că libertatea nu-i decât rezultatul necesității. Omul nu-i creat după chip și asemănare divină și de aceea libertatea ca principiu inițial și veșnic nu i-e înăscut.

Omul e un făt al procesului universal; necesitatea e prin urmare forța sa acționară. E drept că Steiner spune că omul trebuie să fie liber și că va fi. Dar numai pentru o clipă în procesul cosmic, pentru că omul e condamnat să dispară. El n'a existat totdeauna și nici nu va exista, ci va fi înlocuit de ierarhii superioare; un nou eon va veni în locul lui. Cu această concepție despre ființă, pentru care „eu”-l spiritual impersonal nu-i decât un element constitutiv, te întrebi de ce mai are omul lipsă de libertate.

Deoarece neagă libertatea, teosofia trebuie să nege și răul. De aceea în ceea ce privește, ea a adoptat punctul de vedere evoluționist, la care uneori mai lipește și un fel de maniheism. Dacă libertatea nu există, răul cu atât mai mult. Teosofii oscilează între monismul evoluționist și naturalist și între dualismul maniheic. Dar monismul și dualismul sunt deopotrivă de incapabile, nu numai de a rezolva pro-

blema răului, ci chiar și de a o pune. De fapt, și dualismul concepe din punct de vedere naturalist, căci nu vede în el decât o sferă deosebită și independentă de existență, o natură inferioară și rea. Interpretarea spirituală a răului e legată totdeauna de libertate. Răul își are izvorul în libertate iar nu în natură, de aceea și este irațional. Acesta e punctul de vedere al creștinismului. Teosofia din contra derivă răul din evoluția cosmică și crede că prin ea se poate învinge. Problema răului, ca și aceea a omului și a lui Dumnezeu, se prăbușește în nemărginitul cosmic. La urma urmei, nu există nici libertate, nici rău, nici om, nici Dumnezeu, ci numai un proces cosmic, o alternanță nesfârșită de eoni, o adunare și o împrăștiere de plane universale. Există un nemărginit în putere, dar nu un nemărginit dinamic, o infinitate cosmică, nu divină, nu veșnicie.

Cereți dela Bibliotecă Arhidiecezană, Sibiu: **ORTODOXIA** de S. Bulgakoff, trad. de N. Grosu; **Schitul cu plopi**, de Alex. Lascarov-Moldovanu; **Tinărul, ție-ți zic, scoală-te**, de D. Făgărășanu; **Ortodoxia văzută de un protestant**, de W. A. Hooff, trad. de T. Bodogae.

Arad, 20 August 1933.

Onorabilului comitet central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra”-Sibiu.

Mulțumesc pentru cinstea ce mi-ați făcut, trimițându-mi și mie personal invitarea de a lua parte la adunarea generală a Asociațiunii din anul acesta la Brașov. Fiind însă tot greu bolnav, regret că nu pot da urmare acestei invitații, deși sufletul meu va fi acolo, mai ales la Brașov, unde în cursul vieții noastre triste din jugul maghiar, 12 ani de zile mi-a fost hărăzit de soartă să fac parte din corpul profesoral al liceului „Andrei Șaguna” și alături de ceilalți buni colegi să picur în sufelele tineretului român idealul sfânt al neamului nostru, care spre negrăita noastră fericire s'a realizat în 1 Decembrie 1918. Aș fi prea mulțumit să pot expune viața noastră din acele vremuri în orașul plin de tradiții scumpe românești al Brașovului, dar soarta mea tristă și voia bunului Dumnezeu mă ține acî legat în modestul meu cămin pradă durerilor și suferințelor, de care nu pot spera mîntuire, decât tot prin milostivirea marelui Dumnezeu prin desnodământul firesc și fatal. Cu toate acestea, sufletul meu se bucură în singurătatea sa de tot ce se face pentru progresul, înălțarea și fericirea scumpului nostru neam românesc. Voi fi deci cu voi și la Brașov, bucurându-mă de faptele voastre salvatoare și trimițându-vă de aci din depărtare urările cele mai sincere pentru munca voastră, ce veți depune pe altarul scumpei noastre Asociațiuni, acolo la izvorul atîtor bune ticluri de sute de ani pentru neamul românesc și unde astăzi un mînnunchi de oameni cu zel și dragoste neîntrecută muncește în cadrele Asociațiunii, din nou reînviată pentru aceleași nobile scopuri ale gloriei românești. În deosebi aș dori ca, cineva din cei prezenți, să facă cunoscută obștei, dulcea mea mîngăiere, văzând, că „Astra” din Basarabia n'a lăsat în paragină sămînta semănată de noi în acel scump colț de țară românească, ci din potrivă muncește cu zel și înfocare pentru scopurile ei. Și azi-mîne poate că va întrece chiar năzuințele venite dela Sibiu.

Mitropolia Chișinăului și mitropolia Sibiului sînt chemate prin destin să îndrumeze pe o nouă viață neamul nostru. Se va pomeni odată acolo și modestul meu nume, care cu multă răvnă, dar fără îndoială, cu puțin rezultat, a dat tot ce a putut produce energia sa pentru a lega tot mai strîns aceste două centre culturale românești. Dorul meu de bine și dragostea mea cu voi.

V. Goldiș

Adunarea răspunde cu o telegramă de omagiu acestei scrisori.

Iată telegrama:

Înălțarea Crucii Domnului

«Mărește, suflăte al meu, înălțarea cinstitei și de viață făcătoarei, crucii Domnului».
(Pripeala zilei dela peasna 8-a).

Crucea lui Hristos, lemnul cel de viață purtător, pe care cu trupul s'a pironit, chemând pe toți la mîntuire, s'a înălțat.

Prin cruce s'a făcut legătura cerului cu pămîntul. Ea este scara pe care firea noastră pămîntească poate să se înalțe spre sferele unde pulsează Duhul lui Dumnezeu. Adunările pămîntești împreună cu cetele cerești au prăznuit cinstind și mărind înălțarea Sf. Crucii. Intreaga suflare creștinească s'a îndreptat spre brațele deschise ale lemnului vieții, cel sădit în locul Căpăținei, mulțumindu-i pentru că a deschis ușile raiului.

Sufletul uimit nu se poate despărți de icoana răstignirii și cere să fie lăsat lângă Domnul nostru Isus Hristos, pe care mulți îl părăsiseră alergând după utopiile veacului. Sufletul se apropie cu încredere de cruce, de limanul fericirii de toiașul ce duce la viața adevărată.

D-LUI VASILE GOLDIȘ-ARAD

Membrii adunării generale a «Astrei» aduc mult iubitelui și stimatului lor președinte din trecut cele mai distinse omagii și călduroase urări de sănătate pentru a putea contribui și în viitor la binele și progresul «Astrei».

A urmat apoi raportul comisiunilor alese în ziua întâi, cari au dat prilej la discuțiuni interesante, terminându-se ședința la ora 12 și jum. din zi.

Probleme, fapte, comentarii

Noul regulament al sectelor religioase din țara noastră, deși le menajează mai mult decât ar merita, a stîrnit mare indignare în rândurile bapțiștilor. Secta aceasta a publicat în Dimineața din capitală, un protest din cale afară îndrăzneț împotriva ministrului cultelor, pe motivul că secta bapțiștilor, prin noul regulament, este scoasă din rîndul cultelor recunoscute și trecută în rîndul asociațiilor religioase în genere.

Ieșirile sectante ale bapțiștilor noștri sînt puse la punct din partea ziarului creștin Calendarul, care găsește totdeauna cuvinte de apărare energică, decăteori adversarii bisericii noastre ortodoxe își desfășoară acțiunea lor păgubitoare țării și neamului.

Adevărul este, că secta bapțiștilor n'a fost niciodată recunoscută drept cult în țara românească. Pentru țara aceasta sectele rămîn ceea ce sînt: secte, chiar și dacă li se dă numirea de „asociații religioase” și indiferent dacă vreuna din aceste secte ar fi recunoscută drept cult în vreo țară străină. Conștiința de sprijinul ce-l au la Londra, bapțiștii dela noi au curajul să vorbească oficialității române în termeni lipsiți de bunăcuviință. Va lua ministrul vreo măsură disciplinară împotriva lor? Ori, — în cele din urmă, — fi va recunoaște drept cult, primindu-i în bugetul României? —

De-o fi una, de-o fi alta, noi dela acest ziar, ne ținem de datorie să îndreptăm atențiunea preoștii noastre asupra celor ce se scriu în coloanele neînfricatului cotidian Calendarul și să îndemnăm stăruitor pe fiecare slujitor al altarului să-și aboneze acest harnic și neobosit organ de publicitate, luptător pentru marile interese ale bisericii și clerului nostru.

Solemnitatea sfințirii catedralei ortodoxe române din capitala Ardealului se va face la sfîrșitul lunei lui Octombrie a. c. Catedrala este aproape

Cu asemenea gânduri acum 1600 ani Sf. Elena, mama împăratului Constantin cel Mare, a pornit la Ierusalim pentru a-și astîmpăra sufletul cu mireasmă stîntă a locurilor pe unde și-a petrecut viața pămîntească Domnul nostru Isus Hristos.

Buzele ei doriau să se atingă de lemnul, care ni-a odrăslit nouă nestricăciune. Sfînta Elena, din evlavie și din răvnă dumnezească, a pus să se scoată la lumină visteria ce se afla ascunsă în sinul pămîntului. În ziua de 14 Septembrie anul 335, în noua biserică a învierii din Ierusalim, mînile episcopului Macarie au înălțat Crucea pe care a fost răstignit Mîntuitorul...

Din momentul ce adevărul, dreptatea și iubirea au fost răstignite pe lemnul de ocară, el s'a sfințit.

Crucea devine simbolul jertfei ce duce spre mîntuire.

Din casa Părintelui ceresc a venit unul născut, Fiul Său, să arete omenirii rătăcite calea crucii, singura cale mîntuitoare. Numai prin ea se poate ajunge la plinirea virtuții și la îndumnezeirea vieții.

Din prilejul adunării Asociațiunii la Brașov, organul de publicitate Gazeta Transilvaniei a apărut în număr festiv, închinat amintirii generației, care a pus temelurile Asociațiunii în toamna anului 1861.

„Ne-am adunat la praznicul luminii, — scrie talentatul poet I. Al. Bran-Lemeny despre „Astra”, — rămâi în veci ce-ai fost întotdeauna! De câte-ori veni-vor pelerinii, binecuvinte-i duhul lui Șaguna!”.

terminată, lucrându-se acum la împodobirea ei cu pictură și odoare, oferite în mare parte din cucernicia credincioșilor noștri.

Prețioase donațiuni s'au făcut și de curînd. Astfel, M. S. Regele Carol II a dăruit un candelabru, în diametru și înălțime de cca 3 metri, pentru naosul bisericii. Alt candelabru, de cca 2 metri înălțime și diametru, pentru pronaos, a fost dăruit de I. P. S. Sa Patriarhul Miron. Scaunul arhieresc, în valoare de 20 mii Lei, este donația P. S. Sale Episcopului Nicolae al Clujului.

S'au mai adus și alte frumoase daruri atît în bani, cît și în obiecte bisericesti.

Pentru ceice vreau să fie lămuriri. — Părerea noastră este, — scrie profesorul diacon C. Merișescu, în numărul mai nou al ziarului Calendarul, — că Oastea Domnului, spre cinstea bisericii ortodoxe, reprezintă cel mai puternic curent de regenerare și de viață cu adevărat creștină... Numărul ostașilor Domnului sporește din zi. Chiar unii dintre sectanți s'au întors înapoi la biserică și la adunările Oștii Domnului. S'au ridicat totuși, din partea unor clerici, obiecțiuni împotriva acestei asociații creștine, din care cu timpul ar răsări (?) o nouă sectă... Dar, de altă parte, se găsesc mulți, în frunte cu ierarhi valoroși, cari sînt aderenți și sprijinitori ai Oștii Domnului, ear Sf. Sinod aprobă acțiunea ei, punându-o sub conducerea și supravegherea preotului. Câtă vreme, spune acelaș profesor diacon, ostașii Domnului ascultă și se supun conducătorilor bisericii ortodoxe, nu pot fi învinuiți; dacă ei voesc să cunoască mai bine învățăturile religioase din Sf. Scriptură; dacă se roagă mai mult și propoveduesc și trăesc o viață creștină mai curată, n'avem dreptul să-i socotim sectanți. Chestiunea se va lămuri și mai mult, când reprezentanții autorizați ai bisericii noastre își vor spune cuvîntul și vor da directive cu caracter obligator tuturor clericilor.

Domnul nostru Isus Hristos, purtînd crucea, se îndreaptă blînd și rugător și ne spune: „Oricine voește să vină după mine, să se lapede de sine, și să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie”.

Aceasta-i cinstea cea mai mare ce o putem da Sfintei Crucii. Să-și răstignească fiecare poftetele și plăcerile, ce ținesc să facă zădarnică năzuința de a urma lui Hristos.

Un singur sens are viața: a purta crucea de bună voie, pentru că numai așa te va purta și ea pe tine spre limanul cel neînvințat al vieții de veci.

Convinși de mulțimea darurilor ce ni-au venit prin cruce, nu se mai poate să stăm departe de ea, ci cu toții să ne închinăm și să sărutăm lemnul cel de mîntuire pe care s'a pironit Hristos, Mîntuitorul lumii. Gheorghe Șerbu.

În curînd va apărea în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane — și ca Nr. 2 din Seria Teologică — monografia Părintelui diacon Nicolae I. Popoviciu, intitulată: „EPICLEZA EUHARISTICĂ”.

La moartea unui preot. — În una din zilele trecute, a trecut la cele veșnice vrednicul veteran preotul Ioan Frîncu, în satul Cetea, de lângă Teiuș. A trăit 70 de ani și a slujit sfintei biserici timp de peste 40 de ani.

L-au deplîns și-l vor deplînge multă vreme parohienii săi.

Prin virtuțile sale, izvorâte din dragoste cătră împlinirea chemării sale, a ridicat bună starea bisericii ortodoxe din comună.

Astăzi biserica noastră din această parohie dispune de o avere în bani de peste trei sute de mii. Mai are și o vie în valoare de câteva zeci de mii.

Afară de acestea s'a edificat școala și s'au adus multe îmbunătățiri clădirii sfîntului locaș al bisericii din sat.

Toate acestea s'au săvîrșit din vrednicia preotului nostru, care a știut să se îngrijească și de cele spirituale ale păstoritorilor săi.

Trebue să amintesc și meritul stimatei sale soții, a preotesei, care a pus la cale întemeierea unui fond bisericesc pentru înfrumusețarea bisericii; a finit la casa sa femeii, de au țesut odăjdii, precum și perdele la ușile altarului ș. a.

Noi cei de astăzi și urmașii noștri vom pomeni cu pietate numele cucerniceii familiei Frîncu. I. B.

In „Cuvîntul” din 1 Sept. a. c. Dr. Const. S. Samson răspunde afirmațiilor părintelui Al. N. Constantinescu că «Oastea Domnului» tinde să devină sectă. Dl. Dr. Const. S. Samson arată roadele minunate ale «Oastei Domnului» atît pe teren moral, cît și religios. Ostașii Domnului cercetează biserica, se împărtășesc cu sf. Taine, trăesc o viață curată, cît se poate de apropiată de idealul creștin.

Față de un astfel de răspuns care îmbrățișează problema, rezumativ bine înțeles în tot cuprinsul ei, ne mirăm de ce redacția ziarului «Cuvîntul» găsește de bine să facă adnotația că răspunsul dlui Dr. Const. S. Samson se referă numai la laturea morală, nu și la dreapta credință și că toată bătălia în jurul acestui adevăr se va da.

Bătălia vedem că se dă zi de zi, dar biruința e mereu a «Oastei», căci nici una din obiecțiunile care i se fac nu rezistă la o examinare serioasă.

Celor dela „telefon”. Deșteptii clarissimi dela «Unirea» au o apucătură vulgară, foarte puțin compatibilă cu vârsta și cu obârșia pe care vor fi pretinzînd că o au: De câteori îi strîngem puțin cu ușa în coloanele acestei foi, de nu pot să răspundă cinstit și pe față, dau fuga la așa zisul telefon și, cu iluzia că sînt mai la adăpost de privirile oamenilor, se strîmbă, scot limba, dau cu tișla, scuipă, într'un cuvînt își exibează toate manierele unei educații, care ar fi putut fi mai altfel chiar și într'un sat de pe Tîrnave.

Ne-clarissimi părinți, faceți bine și vă duceți acolo la Dvoastră la poștă și vedeți că telefonul e altceva. E un instrument prin care oamenii își vorbesc ales, cu politețe, pentru că mai sînt și alții de față și nu șade frumos să uși de tine cînd ești între lume. Canalul în care se aruncă murdăria, se numește altfel, nu telefon. Și mai ales aflați că la oraș un astfel de obiect nu se întrebuințează în vîzul lumii. Pentru că oricît vă închipuiți, prea revendicissime fețe, că nu se vede, dacă-l atîrnați pe spatele «Unirii» și nu pe piept, el tot se vede și bietul cetitor, neștiind ce-l așteaptă cînd întoarce foaia, caudă victimă.

Dacă nu depărtați cît mai grabnic de pe spatele bietei «Unirii» murdăria aceea care se lăfăește acolo permanent ca un blazon, lumea va crede sau că aveți perverse pasiuni sadice, sau că n'ați trecut încă peste vârsta „drăgălașei” copilării.

Intâmplări în sânul catolicismului

Cu riscul de-a ne vedea trimiși mereu la ocnă de confrății dela „Unirea”, mai servim cetitorilor noștri din când în când câte o întâmplare actuală din Germania, pentru a se vedea „consecvența” catolicismului dela o zi la alta și transformările radicale cari sunt în curs de realizare în sânul catolicismului german, transformări care credem că vor afecta tot catolicismul, iar la urmă de tot ca pe cel mai intransigent, pentru că cel mai întârziat și mai anchilozat, și crâncenul pion de lângă valea Târnavei.

1. De curând un preot catolic, Dr. Iosef Klein, a făcut la o adunare din Würzburg cea mai teribilă apologie a național-socialismului, spunând că Hitler are o misiune dumnezească. Pe Hitler l-a asemănat cu Fecioara din Orleans, care încă a fost mai întâi condamnată de episcopi catolici, pe urmă a fost declarată de sfântă. Bravos catolicism! Azi mâne auzim de sfântul Hitler.

2. De prezent episcopii germani întruniți în conferință anuală la Fulda hotărăsc introducerea salutului hitlerist în școlile confessionale catolice, dând ordin în consecință catihetilor.

Ce hitleriști fanatici au devenit intransigentele eminente, cari excomunicau anul trecut pe hitleriști fără îndurare!

Dar vom vedea că sunt în stare să meargă mult mai departe, spre cumpăna desnădejde a confrăților dela „Unirea”, cari se pare că au rămas cei mai mari catolici ai vremii.

3. Căci iată: Guvernul jugoslav și scaunul papal reiau tratativele pentru concordat. Guvernul jugoslav — brav în toate pentru că e jugoslav și are în țară jumătate populația catolică, nu ca al nostru, care are numai o cincime — a pus condiția preliminară: reintroducerea limbii paleoslave la toți catolicii jugoslavi. Ce credeți cine răspunde mai întâi? Papa? Ași! Noua și adevărata „romă” de pe Târnavă. Și cum răspunde? Conciliant, recunoscând valoarea limbii naționale în biserică, noroc de care se bucură și ei — fie și fără voia lor —? Da de unde? „Non possumus”, acesta e răspunsul.

Te pomenești că de-o răspunde papa afirmativ jugoslavilor, Blajul îl declară schismatic; introduce limba latină la „Unirea” și se declară singura biserică catolică adevărată. D. S.

ANUNȚ

Societatea „Mărăști”, care strânge fonduri pentru refacerea localității „Mărăști”, a pus în desfacere o icoană artistică, reprezentând pe *Maica Domnului*.

Sf. Sinod a încuviințat ca din desfacerea acestei icoane să se augmenteze fondurile necesare pentru ajutorarea locuitorilor năpăstuiți din „Mărăști”. Se îndeamnă On. preoțime să recomande credincioșilor procurarea acestei sfinte icoane, contribuind la realizarea unui scop creștinesc și patriotic. — Prețul icoanei e Lei 200.

Sibiu, 6 Septembrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 7568—933.

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii după părintele Ioan Manica din Cerișor, decedat la 7 Iulie 1933, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc, au ridicat dela cassa Arhidiecezană, în număr, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 50.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 10 Iulie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Meditație

Celce vine după mine, să se lapede de sine. [Matei 16, 24].

În veacul trecut a trăit o cântăreață din cele mai celebre, Ana Lind. În scurtă vreme a obțin succese extraordinare la teatru în Anglia, patria sa, precum și în străinătate.

Dar iată, la apogeul gloriei sale, o Voce o cheamă; este glasul lui Dumnezeu. Trezită de acest glas, marea cântăreață și-a înțeles adevărata chemare, și-a dat seama că mărirea, succesul și aplauzele o tulbură. În acest cadru de veșnice serbări și de vanitate, viața duhovnicească pălește și pacea se risipește cu desăvârșire.

Inima tinerei femei se face în două. Din această luptă, partea cea bună învinge; cântăreața înțelege, cedează și renunță la ceea ce constituia pentru dânsa viața ei întreagă. Este gata de a pierde totul, de a părăsi totul, pentru a câștiga astfel pe Hristos și-a trăi liniștită și fericită în comuniune cu El.

De fapt marea artistă părăsește scena; n'avea decât 29 de ani. Mai cântă încă, — dar pentru Dumnezeu numai și pentru cei săraci.

Din ziua aceea viața Anei Lind a fost mai puțin gomotoasă, dar mai fericită, mai puțin egoistă și mai rodnică. Drept mărturie a admirației, rămășițele Anei Lind au fost depuse la Westminster, Panteonul Angliei.

Ca această artistă, fiecare creștin se formează, se desvoltă la școala renunțării. Renunțare la tot ceea ce e rău, la tot ceea ce este și îndoielnic numai; renunțare la tot ceea ce constituie un obstacol pentru viața supranaturală; mai presus de toate lepădare de sine. Toate acestea, Cel care le-a rânduit, le-a îndeplinit dând exemplu, întru cât a renunțat la sine însuș până la moarte pe cruce.

[După text francez].

Pr. G. Secaș.

INFORMAȚIUNI

Ședință plenară. Consiliul arhiepiscopesc a ținut în 11 Septembrie a. c. ședință plenară sub prezidiul I. P. S. Sale Mitropolitul Nicolae.

Înainte de a trece la ordinea de zi, I. P. S. Sa a adus la cunoștința Consiliului trecerea la cele eterne a consilierului arhiepiscopesc în retragere, *Matei Voileanu*, scoțind în relief distinsele calități ale defunctului, care a fost un adevărat slujitor al altarului Domnului și un conștient funcționar și care în timp de aproape o jumătate de veac s'a identificat întotdeauna cu interesele sfinte noastre biserici.

Consiliul arhiepiscopesc și-a exprimat durerea prin ridicare.

Dintre obiectele rezolvate în această ședință amintim că preotul Nicolae Suci din Hunedoara a fost numit administrator protopresbiterial al protopopiatului Hunedoarei, iar presbiterul Dr. Nicolae Neaga a fost numit profesor titular al Academiei teologice „Andreiană” la catedra Testamentului Vechiu.

Congres în Sibiu. Societatea română, de psihiatrie, psihologie etc., își ține congresul anual în Sibiu, la 17—19 Septembrie 1933. La deschiderea congresului, Duminecă, ora 11, în sala prefecturii județene, va fi serbătorit distinsul profesor, dl Dr. Gh. Marinescu. Publicul este invitat a lua parte atât la această sărbătorire, cât și la conferențele interesante ce se vor ține, în aceeași sală, Duminecă și Luni, ora 7 seara. Intrarea gratuită. Subiectul conferinței de Duminecă este: *Cura de slăbit*, al conferinței de Luni: *Psihologia tinereții*. Conferințiază domnii Dr. Mincea și Dr. P. Tomescu.

Pe lângă elevii din anul trecut, clasa Marelui Voevod Mihai, în anul școlar 1933—34, va fi completată, con-

form hotărârii Suveranului, cu încă patru elevi: un moldovean, un bănățean, un ungar și un sas.

Pedeapsă cu închisoare. În considerare că baza noului stat german este căsătoria, care va trebui să fie apărută și prin pedepse aspre, tribunalul din Colonia a condamnat la șase săptămâni închisoare pe o soție infidelă și pe seducătorul ei.

Aviz. Se aduce la cunoștința On. Oficiilor parohiale, că s'a expedit Calendarul bunului creștin de anul 1934, la Oficiile protopresbiterale, de unde se pot ridica.

Calendarul costă Lei 50— cu Șematism, și Lei 12— fără Șematism.

Poșta redacției

I. B. în C. A apărut în Calendarul arhidiecezan din anul trecut, pag. 146.

Nr. 323—933.

(52) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Lupu, protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Emolumentele sânt:

1. Salariu dela stat conform coalei B.
2. Sesie parohială 24 jugăre arător și fânaț.
3. Stola uzitată.

Reflectanții la acest post de paroh au să-și înainteze cererea instruată cu documentele necesare în termen deschis, la oficiul protopopesc Mercurii, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a face cunoștință cu poporul, după ce va fi primit autorizația dela I. P. S. Sa arhiepiscopul.

Mercurea, 5 Septembrie 1933.

Oficiul protopopesc al Mercurii în înțelegere cu consiliul parohial respectiv.

Avram S. Păcurariu
protopop.

Nr. 277/933.

(51) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei I-a Ludușul-mare de cl. I, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Venitele sânt:

1. Cele fasonate în coala B și întregirea dela stat.
2. Sesie parohială 5 jug. fânaț, pe hotarul comunei Gusu.
3. Stola legală.

Reflectanții la acest post au să-și înainteze în termen cererile instruate cu documentele necesare la oficiul protopopesc al Mercurii, anexând încuviințarea de candidare dela Preaveneratul Consiliu arhiepiscopesc, și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 27 August 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial respectiv.

Avr. S. Păcurariu
protopop.

Nr. 60/1933.

(25) 2—3

Concurs

Parohia ort. rom. din **Bulzești-de-sus**, publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima apariție în Telegraful Român pentru următoarele lucrări:

1. Acoperirea turnului bisericii, cu tichiea.
 2. Repararea caselor parohiale.
- Concurenții pot efectua și prelucrări separate. Licităția se va ține în 24 Sept. c. Condițiile de plată și efectele tip se pot vedea la oficiul parohial.

Bulzești, la 4 Septembrie 1933.

Preot Gavriil Simedrea.

Nr. 8582—933 Școl.

Concurs repetit

La secția de fete a școlii normale ortodoxe „Andrei Șaguna” din Sibiu, este vacant postul de medică.

Medicele doritoare de a-l ocupa, vor înainta cerere *Consiliului arhiepiscopiei ortodoxe de Alba-Iulia și Sibiu*, în Sibiu, până la 1 Octombrie a. c. cu dovada, că sunt românce de religie ortodoxă.

Sibiu, 11 Septembrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura publicațiile următoare:

Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi, orientări programatice pentru «Frăția ortodoxă română» de Dr. Nicolae Bălan, Arhiepiscop și Mitropolit, Lei 8.

Catolicismul de după răboiu de Dr. D. Stăniloae. Prețul Lei 50—

Schitul cu copii, de Alexandru Lascarov-Moldovanu. Prețul 60 lei, plus porto 10 lei.

Tânărul, fie-ți zic, scoală-te! Indemnuri creștinești către tineretul de azi, volumul I, de Dionisie Făgărășanu. Prețul 60 lei, plus porto 10 lei.

Concepția creștină despre proprietate și dușmanii ei, de Gh. G. Săndulescu, doctor în teologie. Lei 75.

Predica de pe munte, studiu exegetic, de Dr. G. L. Munteanu, profesor la Acad. teologică din Cluj. Lei 55.

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40, (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voiculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturgia bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, complete de Dr. Tarnavski, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebrele, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).

Confesiuni și Secte, de arhiereul Gr. Len Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).

Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).

Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.

Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchiță. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaș. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaș. Lei 25.

Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaș. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notițe despre întâmplările contemporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sfetei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Urmarea lui Isus Hristos, ed. II. Lei 35.

Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Viețile Sfinților, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.

Istorie biblice, de N. Crișmaru. Lei 22.

Istorie bisericești, de acelaș. Lei 20.

Catehism, de acelaș. Lei 20.

Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).

Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț redus de 10 Lei; *Stilistică și Poetică* și Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei; *Gramatică română* cu Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș. Partea I A, și Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**:

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi și artistice executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemou. Lei 100.

Registre, de tot felul, legate, broșate, pentru parohii, bănci, particulari ș. a. Prețuri moderate.